

Kvindernes diskrimination

af Edith Hansen, tillidsrepræsentant på Carlsberg Bryggeriernes vandfabrik

Det er en ældgammel tradition inden for vor kultursfære, at kvinden i en lang række henseender har en ringere stilling i samfundet end manden. Et par citater fra 1. Korintherbrev illustrerer denne kendsgerning yderst træffende: »Thi manden er ikke af kvinden, men kvinden af manden«, »Manden er ikke skabt for kvinden, men kvinden for mandens skyld«. Den opfattelse, at den nuværende samfundsmæssige kønsdiskriminering er vanskelig at ændre, fordi mændene modvirker, at kvinderne kommer ind på deres domæne, er svær at underbygge videnskabeligt. Den er for så vidt også lige så løs som mange andre af disse forklaringer, der i de senere år er ført i marken, når det drejer sig om kvindens og mandens stilling i samfundet.

Mod dette synspunkt kunne det måske anføres, at mange indflydelsesrige mænd i offentlige forsamlinger og politiske debatter argumenterer for, at kvinden - økonomisk, politisk og i mange andre henseender - ligestilles med manden.

Denne kendsgerning udelukker dog ikke, at de selv samme mænd i tilfælde, hvor de finder deres interesser truet ved en forbedret stilling for kvinden, modarbejder ligestillingsbestrebelse. Det sker måske i det små i en række dagligdags situationer, hvor manden f. eks. opretholder en passivitet, når det gælder arbejdet i hjemmet, og i erhvervslivet foretrækker at ansætte mænd fremfor kvinder. Denne »lille diskriminering« kan være medvirkende til at opretholde kønsrollemønstret.

Mænd og kvinder er i stigende grad fælles om at skabe den materielle baggrund for samfundets velfærd. Er det da realistisk at tænke sig, at de ikke skal være lige om at nyde det? Nej, det er det ikke. Det er helt indlysende, at kvinden, der må slide i det både ude og hjemme, ikke har kræfter eller tid til at realisere sine menneskelige muligheder. På kortere sigt kan en ændret udvikling befordres gennem samfundsmæssige foranstaltninger så som ligeløn og juridisk ligestilling.

Mindst halvdelen af danske kvinder mellem 20 og 60 år er i dag erhvervsmæssigt beskæftiget. Der er sket en kolossal udvikling i de senere år. Kvinderne er i hobetal beskæftiget i »klumper« i kvindefag, hvor lønnen er den særlige kvindeløn - lavere end mandslønnen.

Formelt kan kvinden komme ind alle vegne, men reelt er det vanskeligt at komme til selv i fag, der hverken kræver styrke, udholdenhed eller andre såkaldt maskuline egenskaber.

Det er sagt, at kvindens frigørelse med adgang til uddannelse, erhverv og politiske rettigheder er vor tids største samfundsændring, en revolution.

Kvindesagens pionerer følte sig -og var - revolutionære. De kæmpede - ofte hårdt - imod mure af fordomme og vanskeligheder i økonomi og lovgivning. De ville noget, de gjorde det, og de vandt. De vandt første halvleg, en anden halvleg er tilbage, og kræfterne koncentrerer om at vinde den.